

SVARBI INFORMACIJA KELIAUJANTIEMS **(priedas prie organizuotos turistinės kelionės sutarties)**

Pasas/asmens tapatybės kortelė

Į kelionę **galima vykti tik turint galiojantį pasą ar asmens tapatybės kortelę** (galioja ne visose šalyse). Šalių, kuriose galioja asmens tapatybės kortelės, sąrašą galite pasitikrinti LR Užsienio reikalų ministerijos svetainėje internete www.urm.lt : Konsulinė informacija> Atvykstantiems ir išvykstantiems> Keliaujantiems> Pasirinkite šalį, į kurią vyksite.

Pasas, kurio galiojimo terminas baigiasi kelionės metu, laikomas negaliojančiu. Daugelis valstybių reikalauja, kad turisto pasas galiojotų ne trumpiau kaip 6 mėnesius skaičiuojant nuo kelionės pabaigos dienos. Patariama tai išsiaiškinti prieš išvykstant ir, esant reikalui, pasikeisti pasą. Tikslesnę informaciją apie tai gali suteikti migracijos tarnybos. Pažymėtina, kad vaikų asmens dokumentai galioja trumpesnį laiką (2-5 metus), todėl, ruošdami vaiką kelionei, tėvai (globėjai) turėtų atkreipti dėmesį į jo paso galiojimo laiką. Būtina į kelionę vežtis pasą (asmens tapatybės kortelės negalioja) vykstant į Ukrainą, Rusiją, Baltarusiją, Turkiją, Izraelį, Jordaniją.

Rekomenduojame į užsienio šalis nevykti su apgadintu (suteptu, aplietu, įplėštu ar pan.) dokumentu. Jei abejojate dėl savo dokumento tinkamumo ir/ar galiojimo laiko, būtinai pasitikslinkite prieš išvykstant: <http://www.urm.lt>;

<http://www.pasienis.lt>; <http://www.migracija.lt>. Rekomenduojame į kelionę pasiimti ir asmens dokumento kopiją.

Ne Lietuvos Respublikos piliečiams rekomenduojame informaciją apie dokumentų tinkamumą pasitikrinti Migracijos departamente arba Užsienio reikalų ministerijoje.

KELIONIŲ ORGANIZATORIUS „TOPTURAS“ NEATSAKO UŽ PASIENIO IR MIGRACIJOS TARNYBŲ PAREIGŪNŲ VEIKSMUS.

Kelionės dokumentai (turizmo paslaugų teikimo sutartis, kelialapis, bilietai, būtinosios medicininės pagalbos užsienyje draudimas ir kt.) turi būti saugomi visos kelionės metu. Dėl netinkamų ar netvarkingų asmens dokumentų kelionių organizatorius atsakomybės neprisiima.

Laisvas asmenų judėjimas

Kertant Šengeno valstybių narių vidaus sienas, nebėra asmens dokumentų kontrolės. Tačiau tai nereiškia, kad judėjimas Šengeno erdvėje yra prilyginamas judėjimui vienoje valstybėje narėje be kelionės ar tapatybės dokumento. Šengeno šalių teisėsaugos institucijų atstovai, vadovaudamiesi nacionaliniais teisės aktais, turi teisę savo šalies teritorijoje patikrinti asmens tapatybę, todėl keliaujantis asmuo privalo asmens dokumentą turėti su savimi.

Valstybės narės pasiliko sau teisę tam tikram laikui sugrąžinti kontrolės pasienyje procedūras, jeigu kiltų grėsmė jų saugumui ar viešajai tvarkai. Pasienio kontrolė gali būti atkurta ir masinių tarptautinių sporto renginių metu.

Vizos

Europos Sąjungos piliečiams, vykstantiems į keliones autobusu aprašytas TOPTURO kataloge (išskyrus keliones į Rusiją), galioja bevizio įvažiavimo režimas. Rusijos vizos išduodamos Rusijos ambasadoje Vilniuje (dėl vizų gavimo kreipkitės į kelionių agentūrą, kurioje užsisakėte kelionę).

Lietuvos Respublikos piliečiams, vykstantiems į pažintines keliones lėktuvu, aprašytas TOPTURO kataloge (išskyrus keliones į Jordaniją), galioja bevizio įvažiavimo režimas. Jordanijos vizos įforminamos atvykus Jordanijoje.

Lietuvos Respublikos piliečiams, vykstantiems į egzotines keliones lėktuvu, aprašytas TOPTURO kataloge (Tailandas, Kambodža, Šri Lanka, Vietnamas), reikalingos vizos. Po kiekviena kelionės programa yra nurodyti vizos išdavimo reikalavimai, vizos išdavimo vieta ir kaina.

Kitų valstybių piliečiai, kuriems reikalingos planuojamų aplankyti šalių vizos, dokumentus tvarkosi patys.

Vizų išdavimo tvarka ir kiti imigracijos reikalavimai turistinio sezono metu gali keistis, todėl būtina pasiteirauti naujausios informacijos kelionių agentūroje, kurioje ketinate įsigyti kelionę. TOPTURAS neatsako už tai, kad turistai, neįsigiję (negavę) vizos neišvyksta į kelionę, taip pat už pasienio ir migracijos tarnybų priimtus sprendimus turisto atžvilgiu.

Užsieniečiui norint keliauti po Šengeno susitarimo teritoriją reikalinga tik viena viza. Ne ES piliečiai, kuriems reikalingos planuojamų aplankyti šalių vizos, dokumentus tvarkosi ir už vizą atsako patys. TOPTURAS neatsako už tai, kad, neįsigiję (negavę) vizos, turistai neišvyksta į kelionę arba dėl vizos neturėjimo yra priversti nutraukti kelionę. Tokiu atveju į gyvenamąją vietą turistai grįžta pats. TOPTURAS, taip pat, neatsako už pasienio bei migracijos tarnybų priimtus sprendimus turisto atžvilgiu. Daugiau ir naujausios informacijos galite rasti interneto svetainėje: <http://www.urm.lt>.

Vaikų išvykimo į užsienio valstybes tvarka Lietuvoje

Į kelionę vykstantiems vaikams, priklausomai nuo valstybių, į kurias keliaujama, kaip ir suaugusiems, būtinas LR pasas arba asmens tapatybės kortelė (gimimo liudijimas nėra kelionės dokumentas).

Vaikams iki 18 metų, keliaujantiems be tėvų ar su vaiką lydėti įgaliojais asmenimis, raštiško vieno iš tėvų sutikimo nereikia, kai vaikas vyksta į Šengeno erdvei priklausančią valstybę.

Vaikams iki 18 metų, keliaujantiems be tėvų ar su vaiką lydėti įgaliojais asmenimis, būtinas vieno iš tėvų notaro patvirtintas rašytinis sutikimas ir jo kopija, kai vaikas vyksta į nepriklausančią Šengeno erdvei valstybę. Jei vaikas vyksta su vienu iš tėvų, antrojo tėvo sutikimo nereikia. Kai vaiko pavardė nesutampa su vieno iš kartu vykstančių tėvų pavarde, kelionės metu reikia turėti vaiko gimimo liudijimą bei jo kopiją.

Vaikams iki 18 metų, vykstant į keliones laivais, juos turi lydėti asmuo, ne jaunesnis negu 25 metų.

Už vykstančių į keliones vaikų iki 18 metų sveikatą, gyvybę, priežiūrą atsako tėvai, globėjai arba vaiką lydėti įgaliojais asmenys.

Išsamesnės informacijos teiraukitės, paskambinę į Valstybės sienos apsaugos tarnybą prie Lietuvos Respublikos Vidaus reikalų ministerijos tel. 8 5 2719305 arba ieškokite internetinėje svetainėje www.pasienis.lt

Medicininis išlaidų draudimas

Būtinosios medicininės pagalbos užsienyje draudimas neįskaičiuotas į kelionių kainą, todėl draudimu turistai privalo pasirūpinti patys. Vykstantiems į kelionę rekomenduojame turėti medicininį išlaidų draudimą, garantuojantį būtinosios

medicinos pagalbos užsienyje ir papildomų išlaidų, susidariusių dėl draudiminio įvykio, apmokėjimą. Tokį draudimą galite įsigyti kelionių agentūrose, draudimo bendrovių atstovybėse arba pirkdami kelionę mūsų biure ar internetu. Atidžiai perskaitykite visą informaciją, pateiktą draudimo polise. Išlaidų kompensavimo tvarka ir dokumentai, kuriuos reikalaujama pateikti prašant kompensuoti patirtas išlaidas ar gauti kitokią draudimo išmoką, įvairiose draudimo bendrovėse gali skirtis. Ne visos užsienio šalių medicinos įstaigos dirba su draudimo kompanijomis, todėl gali tekti sumokėti už jų suteiktas gydymo paslaugas vietoje, net jei ir turite medicininių išlaidų draudimą. Reikalaukite iš gydytojo tokių dokumentų: pažymos, kurioje būtų nurodyta diagnozė; gydymo išlaidų sąskaitos, patvirtintos gydytojo parašu ir spaudu, taip pat reikės vaistų receptų ir išrašytų vaistų pirkimo kvitų. Už gydymą ligoninėje, greitosios pagalbos paslaugas pagal draudimo polise nustatytas sąlygas sumokės draudimo bendrovė, jei laiku kreipsitės į draudimo bendrovės atstovą (adresai būna nurodyti polise), kuris įgalios pasirūpinti gydymu ir atsiskaitymu už jį.

Draudimo bendrovės nekompensuoja išlaidų susijusių su grįžimu (po ligos) į gyvenamąją vietą ar prisijungimu prie grupės kelionės tęsimui, išskyrus tuos atvejus kada gydytojas nurodo, kad ligoniui būtinas transportavimas į gyvenamąją vietą. Įsigydami medicininių išlaidų draudimą kelionių agentūrose arba draudimo bendrovių atstovybėse, prašykite, kad darbuotojai parodytų, kur draudimo polise nurodytas kontaktinis tel. numeris, kuriuo turėtumėte skambinti nelaimės atveju ir užregistruoti įvykį.

Europos sveikatos draudimo kortelė (toliau – ESDK) galioja ir reikalinga laikinai vykstant į Europos Sąjungos šalis, Norvegiją, Islandiją, Lichtenšteiną bei Šveicariją (toliau – ES šalys). Europos sveikatos draudimo kortelė nėra kelionės draudimo alternatyva.

Vykstant į Europos Sąjungos šalis bei į Norvegiją, Islandiją, Lichtenšteiną ar Šveicariją rekomenduojame turėti ir Europos sveikatos draudimo kortelę. Ši kortelė leidžia lengviau naudotis valstybinių ligoninių paslaugomis ir užtikrina, kad už medicinos pagalbos paslaugas mokėsite tą pačią kainą kaip ir vietiniai gyventojai. Kortelė neužtikrina nemokamų paslaugų, negalioja sveikatos priežiūros paslaugoms privačiose įstaigose ar repatriacijos išlaidoms dengti, pvz., jei turite grįžti namo greitosios pagalbos oro transportu. Kortelė galioja tik šiose Europos valstybėse – Airija, Austrija, Belgija, Bulgarija, Čekija, Danija, Estija, Graikija, Ispanija, Italija, Jungtinė Karalystė, Kipras, Latvija, Lenkija, Liuksemburgas, Malta, Olandija, Portugalija, Prancūzija, Rumunija, Slovakija, Slovėnija, Suomija, Švedija, Vengrija, Vokietija, Kroatija, Lichtenšteinas, Islandija, Norvegija, Šveicarijos Konfederacija. Kitose šalyse ESDK negalioja. Daugiau informacijos:

<http://www.vlk.lt/veikla/veiklos-sritys/butinoji-pagalba-keliaujantiems>

Atkreipiame Jūsų dėmesį, kad privačiose medicinos įstaigose dažniausiai nėra galimybės pasinaudoti ESDK.

Neįvykusios kelionės rizikos draudimas

Užsisakant kelionę rekomenduotina apsidrausti neįvykusios kelionės rizikos draudimu, kuris sudaro galimybę išvengti nuostolių, jei kelionė neįvyksta dėl priežasčių, susijusių su pačiu keliaujančiuoju. Neįvykusios kelionės draudimas apima visas pagrindines rizikas, dėl kurių gali neįvykti kelionė – paties asmens ar artimų jo šeimos narių liga ar mirtis, eismo įvykis vykstant į kelionę, dėl kelionės dieną ar prieš pat ją prarasto turto ir t.t.

Neįvykusios kelionės draudimu gali draustis tik vienas iš keliaujančiųjų asmenų, arba visi kartu keliaujantys turistai. Šiuo draudimu galima apsidrausti tik kartu su įprastu medicininių išlaidų draudimu.

Daugiau informacijos apie neįvykusios kelionės rizikos draudimą galite rasti interneto svetainėje

https://www.ld.lt/sites/default/files/056_Kompleksinis%20kelioniu%20draudimas%20red%202008_2015%20001.pdf

Bagazo draudimas

Kelionės metu kelionių organizatoriaus ir jo partnerių atstovai deda visas pastangas turistų daiktų saugumui užtikrinti. Vis dėlto, keliaujant gali pasitaikyti vagysčių net ir iš užrakintų autobusų. Dėl šios priežasties vykstant į kelionę rekomenduojame įsigyti bagažo draudimą, kuris, priklausomai nuo konkrečios draudimo bendrovės siūlomų draudimo sąlygų, gali apimti tokias rizikas kaip daiktų vagystės, praradimas, sunaikinimas ar sugadinimas kelionės metu.

Draudžiamų ir nedraudžiamų daiktų sąrašą galite rasti interneto svetainėje:

https://www.ld.lt/sites/default/files/056_Kompleksinis%20kelioniu%20draudimas%20red%202008_2015%20001.pdf

Prieš nusprendžiant ar pasiimti į kelionę vertingus ir brangius daiktus (pats žmogus turėtų įvertinti ar šie daiktai yra vertingi) rekomenduojama pagalvoti ar verta juos vežtis į kelionę ir kokios gali būti pasekmės juos praradus.

Transportas

Autobusai: į keliones vykstama turistinės klasės autobusais, kuriuose įrengti garso ir vaizdo grotuvai, vėdinimo sistema, tualetas (naudojamas ekstra atvejais). **Wi-Fi ir telefonų pakrovimo paslaugos autobusuose neteikiamos. Autobuse karštas vanduo neteikiamas.** Autobusai turi tarptautinių keleivių pervežimų licencijas ir atitinka šioms licencijoms gauti keliamus reikalavimus. Sėdimų vietų skaičius autobusuose nuo 24 iki 74. Autobuso, kuriuo bus vykstama į kelionę, dydis priklauso nuo sukomplektuotos grupės dydžio. Pageidaujamą vietą autobuse galima pasirinkti užsisakant kelionę. Dėl objektyvių iš anksto neįmanomų numatyti aplinkybių (autobuso markės, modelio ir autobuso sėdėjimo plano pasikeitimo ar pan.), sėdima vieta gali keistis. Atkreipiame dėmesį, kad dažniausiai autobuso dešinėje pusėje, iki antro įlipimo, būna 5-7 sėdynių eilės. Pasirinkus 6-7 sėdimą eilę ir pasikeitus autobuso markei ar modeliui, sėdimos vietos gali būti autobuso dešinėje pusėje, už antro įlipimo. Taip pat atkreipiame dėmesį, kad galinės autobuso sėdynės ne visų markių ir modelių autobusuose atsilenkia. Papildomos vietos autobuse skiriamos už papildomą mokesį ir tik suderinus su kelionių organizatoriumi. Vieno vieneto bagažo svoris neturėtų viršyti 25 kg. Rekomenduojame daiktus pakuoti taip, kad kelionės metu būtinaisiai daiktai nedideliame krepšyje būtų šalia Jūsų, kiti – autobuso bagažinėje.

Taisyklės keliaujantiems autobusu, tarpinių sustojimų laikas

Pagal galiojančias ES taisykles, autobusuose, kuriuose įrengti saugos diržai, keleiviai privalo važiuoti juos prisisebę. Autobusui judant, keleivių ir kartu vykstančių asmenų saugumo labui, griežtai draudžiama vaikščioti ar stovėti autobuso salone. Autobuse griežtai draudžiama rūkyti ir gerti stiprius alkoholinius gėrimus. Tualetu autobuse galima naudotis tik ekstra atveju, nes tualetu talpa yra ribota. Kelionės metu dieną autobusas stvoja kas 2-3 val., o naktį kas 3-4 val. Higienos ir saugumo sumetimais nesinaudokite autobuso tualetu stovėdami. Autobuso salone keliose vietose prie lango yra įrengti avariniai

plaktukai, skirti avariniam stiklo išdaužimui. Kelionės metu, išskyrus avarijos atvejus, griežtai draudžiama juos liesti. Išlipdami iš autobuso nepalikite jame vertingų daiktų. Turto vagystės ar sunaikinimo dėl nusikalstamos trečiųjų asmenų veiklos atveju kelionės organizatorius ir/ar transporto paslaugų teikėjas atsakomybės neprisiima. Prieš nusprendžiant ar pasiimti į kelionę vertingus ir brangius daiktus (pats žmogus turėtų įvertinti ar šie daiktai yra vertingi) rekomenduojama pagalvoti, ar verta juos vežtis ir kokios gali būti pasekmės juos praradus. Jei šie daiktai yra vertingi, visada siūlytina juos papildomai apdrausti.

Išvykimo į kelionę autobusu laikas ir vieta

Į daugelį kelionių autobusu (Centrinės, Vakarų ir Pietų Europos šalys) išvykimas ir grįžimas galimi iš Vilniaus, Kauno, Alytaus, Lazdijų. Iš *Klaipėdos, *Kryžkalnio, *Panevėžio, *Šiaulių išvykimai organizuojami už papildomą mokestį ir susirinkus minimaliam asmenų skaičiui. Tikslią informaciją apie pervežimo paslaugų kainas ir sąlygas rasite:

<https://www.topturas.lt/lt/pages/isvykimolaikai>

Vykstant į Latviją, Estiją, Sankt Peterburgą, išvykimas ir grįžimas galimi iš Vilniaus, Kauno, Panevėžio.

Iš *Klaipėdos ir *Kryžkalnio išvykimai organizuojami už papildomą mokestį ir susirinkus minimaliam asmenų skaičiui.

Tikslią informaciją apie pervežimo paslaugų kainas ir sąlygas rasite <https://www.topturas.lt/lt/pages/isvykimolaikai>

Į keliones išvykstama anksti ryte, dažniausiai tarp 3:00 – 4:00 valandos. Informaciją apie tikslų išvykimo į kelionę laiką ir vietą, likus 2-3 dienoms iki kelionės pradžios, prašome patikrinti mūsų internetinėje svetainėje (žr. „Išvykimo laikai“ <https://www.topturas.lt/lt/pages/isvykimolaikai>) arba sužinoti agentūroje, kurioje užsisakėte kelionę.

Keliaujant autobusu, į išvykimo vietą prašome atvykti 10-15 min. anksčiau iki nurodyto išvykimo laiko. Turistui /-ams laiku neatvykus į nurodytą išvykimo vietą, kelionės vadovas turi teisę išvykti jo/jų nelaukiant. Kelionių organizatorius „Topturas“ tokiu atveju atsakomybės už sutarties nevykdymą neprisiima ir skaitoma, kad turistai neišvyko į kelionę dėl savo kaltės.

Atvykimo į viešbučius ir sugrįžimo iš kelionės laikas

Atvykimo į viešbučius/sugrįžimo iš kelionės laikas priklauso nuo daugelio faktorių, kurių neįmanoma iš anksto numatyti: meteorologinių sąlygų, transporto kamščių, kelių būklės bei jų remonto darbų, tam tikrų instancijų (kelių transporto inspekcijos, kelių transporto policijos ir pan.) patikrų, kelionės metu susiklosčius nenumatytoms aplinkybėms, pasikeitusio vairuotojų darbo grafiko ir pan. Išvykimo į kelionę ir grįžimo iš kelionės miestų eiliškumas Lietuvoje gali nesutapti.

Atmintinė vykstančiajam į kelionę autobusu

Atmintinėje nurodyta detali informacija, reikalinga ruošiantis į pasirinktą kelionę: atskirų objektų kainos, apranga bei avalynė, kurios gali prireikti kelionės metu; kiti daiktai, kuriuos rekomenduojame pasiimti į kelionę. Atmintinę galite rasti interneto svetainėje <http://www.topturas.lt/>. (prie kelionių programų). Jei neturite galimybės pasižiūrėti internetinėje svetainėje, paprašykite, kad kelionių organizatoriaus ar kelionių agentūros, kurioje perkate kelionę, darbuotojas Jums šią atmintinę atspausdintų.

Lėktuvai

Keleivių registracija į lėktuvą prasideda 2-3 val. prieš skrydį ir baigiasi 30-60 min. iki skrydžio. Leistino nemokamai vežti registruojamo ir rankinio bagažo svorį aviakompanijos nurodo bilietų taisyklėse, todėl, prieš įsigyjant lėktuvo bilietus, būtina susipažinti su aviakompanijų pagrindinėmis keleivių ir bagažo vežimo sąlygomis.

Nardymo įranga ir kitas sportinis inventorių apmokestinamas papildomai. Svarbu atkreipti dėmesį į rankiniame bagaže draudžiamų gabenti daiktų sąrašą. Tikslią informaciją apie keleivių ir bagažo gabenimo taisykles rasite oro uostų bei aviakompanijų internetinėse svetainėse.

Aviakompanijų, kurioms draudžiama vykdyti veiklą Europos Sąjungoje, sąrašas. Europos Komisija sudarė ir nuolat atnaujina oro vežėjų, kuriems draudžiama vykdyti veiklą Europos Bendrijos teritorijoje, sąrašą. Šį sąrašą rasite internetinėje svetainėje https://ec.europa.eu/transport/modes/air/safety/air-ban_lt

Skrydžio laikas

Vėliausiai dieną prieš skrydį būtina patikslinti skrydžio laiką. Šią informaciją Jums pranešime elektroniniu paštu, ją taip pat suteiks kelionių agentūros, kurioje užsisakėte kelionę, darbuotojai ir/ar kelionių organizatorius.

Visada patikslinti skrydžių laikus. Organizuotos turistinės kelionės sutartyje ir elektroninio lėktuvo bilieto informacijoje nurodyti orientaciniai laikai, kurie gali keistis. Kai kuriais atvejais (dėl meteorologinių sąlygų, neleidžiančių vykdyti atitinkamo skrydžio, netikėtai atsiradusių skrydžių saugos trūkumų, streikų, turinčių įtakos skrydį vykdančio oro vežėjo veiklai, ir kt.) net ir lėktuvo biliete ir/ar organizuotos turistinės kelionės sutartyje nurodytas laikas gali būti pakeistas.

Privažiavimas prie viešbučio

Atkreipiame dėmesį, kad dėl kai kurių viešbučių lokacijos (viešbutis ant stataus kalno, senamiestyje ir pan.) autobusai ne visada gali privažiuoti prie visų mūsų siūlomų viešbučių ar apartamentų. Tokiu atveju turistai atvežami/paimami iki tam tikros vietos ir kelis šimtus metrų iki/nuo apgyvendinimo vietos gali tekti eiti pėsčiomis.

Registracija oro uoste

Jeigu neatlikote išankstinės registracijos į skrydį internetu, prašome oro uoste būti ne vėliau kaip prieš 2-3 val. iki skrydžio, kad liktų pakankamai laiko visiems registracijos formalumams sutvarkyti. Priklausomai nuo aviakompanijos, registracija į skrydį prasideda likus 2-3 val. iki skrydžio. Tikslų registracijos į skrydį laiką galite rasti aviakompanijos, su kuria skrendama, taisyklėse, nurodytose aviakompanijos internetiniame puslapyje. Jei turite registruojamą bagažą, jį užregistravus, išduodamas įsodinimo į lėktuvą kuponas. Po to praeinate skrydžių saugumo tarnybą (čia tikrinamas Jūsų rankinis bagažas) ir jei reikia – pasienio kontrolę, kur patikrinami asmens dokumentai. Informacija apie skrydžių tvarkaraštį bei jo pasikeitimus suteikiama oro uoste, kelionių agentūroje arba kelionių organizatoriuje.

TOPTURAS neatsako, jeigu klientas ne dėl kelionių organizatoriaus kaltės pavėluoja arba neatvyksta į oro uostą.

Atkreipiame dėmesį, kad aviakompanija turi teisę atsisakyti priimti skristi keleivį, jei keleivio protinė ar fizinė būseną, įskaitant apsvaigimą nuo alkoholio ar narkotikų, gali kelti pavojų jam pačiam, kitiems keleiviams, įgulai ar turtui, taip pat kitais aviakompanijos vežimo taisyklėse nurodytais pagrindais. Prašome orlaivyje elgtis atsakingai ir laikytis aviacijos saugos reikalavimų. Įspėjame, jog už elgesio orlaivyje taisyklių pažeidimus įstatymai numato administracinę atsakomybę, o oro vežėjo ar kelionių organizatoriaus patiriamus nuostolius privalo atlyginti žala padaręs keleivis.

Mokami objektai, ekskursijos, išvykos, kelionės vadovo ir vietinių gidų paslaugos

Mokami objektai, ekskursijos bei išvykos kataloge pažymėti simboliais - (*) ir (**) kiekvienos kelionės aprašyme, o skyrelyje „Į kelionės kainą neįskaičiuota“ nurodyta apytikslė įėjimų į mokamus objektus bilietų kainų bendra suma. Ši suma gali keistis, nes nuo katalogo spausdinimo momento iki kelionės pradžios, o taip pat viso sezono metu mokamų objektų kainos gali pasikeisti. Laisvu laiku aplankyti siūlomų objektų bilietų kainos nėra įtrauktos į bendrą mokamų objektų bilietų kainų sumą. Už mokamus objektus turistas moka pats tos šalies, kurioje yra lankomas objektas, valiuta. **Jeį mokamas objektas kataloge nėra pažymėtas (*), tai reiškia, kad nebus einama į objekto vidų.** Kai kurių vietovių ir lankomų objektų gidų paslaugos – už papildomą mokestį. Vietinių gidų paslaugos teikiamos pagal galimybę – rusų, vokiečių arba anglų kalbomis. Tik nedaugelis vietovių ir objektų turi gidų, kalbančių lietuvių kalba, todėl galimybės užsakyti gidus lietuvių kalba kelionės organizatorius neturi. Kelionės vadovas nevertėjauja turistams ekskursijų metu, kurias veda vietiniai gidai. Kelionės metu ekskursinių objektų lankymo tvarka ir išvykų/ekskursijų eiliškumo tvarka gali keistis. Kelionių autobusu metu turistams suteikiamos lietuviškai kalbančio kelionės vadovo paslaugos. Pažintinių kelionių lėktuvu ir egzotinių kelionių metu kelionės vadovo paslaugos suteikiamos tokia kalba, kuri nurodyta po kelionės programa, grafoje „Į kelionės kainą įskaičiuota“. Dėl nuo kelionių organizatoriaus nepriklausančių aplinkybių, tokių kaip masiniai renginiai, streikai, vietos valdžios sprendimai, keltų tvarkaraščių pasikeitimai, transporto spūstys, kelių remonto darbai, meteorologinės sąlygos ir t.t., programoje numatyti lankomi objektai ir ekskursijos gali būti pakeisti alternatyviais.

Apgyvendinimas kelionių metu

Kelionių autobusu metu turistai apgyvendinami turistinės klasės viešbučiuose, pensionuose (galimas apgyvendinimas ir 2*-3* viešbučiuose): vienviečiuose, dviviečiuose, triviečiuose/dviviečiuose su pristatoma lova kambariuose ir apartamentuose. Jeigu kelionės metu yra daugiau negu 1 nakvynė viešbutyje, viešbučių, kuriuose apgyvendinama grupė, kategorija gali skirtis. Tos pačios kelionės metu grupė gali būti apgyvendinama skirtingų kategorijų viešbučiuose. Turistinės klasės viešbučiai, pensionai - tai minimalių patogumų viešbučiai, kurių kambariai turi patogumus (dušas ir tualetas), kai kuriuose turistinės klasės viešbučiuose patogumai gali būti bloke (dušas ir tualetas - 2 kambariams). Kai kurių viešbučių kambariai gali būti nestandartiniai (mansardiniai, cokoliniai ar pan.) Kambaryje esantis kondicionierius gali būti nuomojamas už papildomą mokestį. Turizmo paslaugų teikimo sutartyje yra nurodoma, kokio tipo kambaryje bus apgyvendintas turistai. Standartiniame dviviečiame kambaryje gali būti viena dvigulė arba atskiros dvi viengulės lovos. Trivietis kambarys daugelyje viešbučių yra dvivietis kambarys (viena dvigulė arba atskiros dvi viengulės lovos) su pristatoma lova. Kelionių organizatorius neįsipareigoja, kad triviečiame kambaryje bus trys stacionarios lovos. Klientų pageidavimai dėl lovų tipo vykdomi tik esant galimybei. Prašymai gyventi konkrečiame viešbučio aukšte, kaimyniniuose kambariuose ir pan. laikomi papildomais turistų pageidavimais, kurie neįpareigoja kelionių organizatoriaus ir viešbučio. Jie yra tenkinami tik esant galimybei. Vykstantys į keliones į Rusiją turistai apgyvendinami dviviečiuose, triviečiuose/dviviečiuose su pristatoma lova kambariuose su patogumais bloke (dušas ir tualetas - 2 kambariams). Kiekvienoje šalyje viešbučio kategorijai keliami reikalavimai skiriasi, todėl skirtingų šalių viešbučių negalima vertinti pagal vienodus kriterijus. Viešbučių lokacija parenkama pagal kiekvienos kelionės maršrutą ir galimybes. Skirtingomis tos pačios kelionės datomis viešbučių lokacija gali skirtis. Tai priklauso nuo viešbučių užimtumo. Likus 2 dienoms iki kelionės, vykstantiems į kelionę išsiunčiama informacija su viešbučių pavadinimais ir adresais. Informacija išsiunčiama turizmo paslaugų teikimo sutartyje nurodytu elektroninio pašto adresu. Jeigu likus 2 dienoms iki kelionės negavote informacijos su viešbučių pavadinimais ir adresais kreipkitės į kelionių organizatorių ir informacija jums bus išsiųsta jūsų nurodytu elektroniniu paštu. Dėl nenumatytų aplinkybių, viešbučiai kelionės metu gali keistis.

Keliaujant į pažintines keliones lėktuvu ir egzotines keliones, apgyvendinimo kategorija nurodoma po kiekvienos kelionės programa, grafoje „Į kelionės kainą įskaičiuota“. Kai kuriose kelionėse turistai turi galimybę rinktis konkrečius viešbučius, pagal tai yra paskaičiuojama kelionės kaina. Likus 2 dienoms iki kelionės, vykstantiems į kelionę išsiunčiama informacija su viešbučių pavadinimais ir adresais. Informacija išsiunčiama turizmo paslaugų teikimo sutartyje nurodytu elektroninio pašto adresu. Jeigu likus 2 dienoms iki kelionės negavote informacijos su viešbučių pavadinimais ir adresais kreipkitės į kelionių organizatorių ir informacija jums bus išsiųsta jūsų nurodytu elektroniniu paštu. Esant nenumatytoms aplinkybėms, viešbutis gali būti pakeistas į kitą tos pačios kategorijos viešbutį.

Vienas turistai

Turistai, **pageidaujantys gyventi vienviečiame kambariuose**, moka prie kelionės kainos nurodytą priemoką. Turistas, vykstantis vienas ir neužsisakęs vienviečio kambario, apgyvendinamas viename kambaryje su bet kuriuo kitu (kitais) tos pačios lyties grupės turistu (-ais) dviviečiame, dviviečiame su pristatoma lova arba triviečiame kambaryje. Jei nėra tokios galimybės, vienviečio kambario priemoka yra privaloma.

Maitinimas

Koks maitinimas bus kelionės metu yra nurodyta prie kiekvienos kelionės aprašymo skyriuje „Į kelionės kainą įskaičiuota“. Maitinimo paslaugų teikimo tvarką, patiekalų ir gėrimų įvairovę, maitinimo laiką nustato viešbučių administracija. Gėrimai vakarienių metu į maitinimo kainą neįskaičiuoti. Esant ankstyvam išvykimui iš viešbučio ar vėlyvam atvykimui į viešbutį gali būti pateikiamas pusryčių paketas/šalta vakarienė.

Skiepai ir informacija apie valstybių, į kurias vykstama, epidemiologinę būklę

Vykstant į Europos šalis, skiepai nėra būtini. Keliaujant į egzotiškus kraštus, rekomenduojame pasitarti su gydytoju dėl profilaktinių skiepų nuo užkrečiamųjų ligų. Skiepais pasirūpinti ir už juos sumokėti turi pats turistai. Papildomos

informacijos teiraukitės paskambinę į Užkrečiamųjų ligų profilaktikos centrą tel. 85 2159273 arba interneto svetainėje www.ulac.lt

Imunoprofilaktikos reikalavimus galite rasti interneto svetainėje: <http://www.ulac.lt/lt/keliautojams>

Valiuta

Vykstant į kelionę į užsienį siūloma vežtis Eurus (EUR). Paprastai kelionės vadovas pasiūlo išsikeisti eurus į reikiamą valiutą valiutos keitimo punktuose pasienyje. Vietinė valiuta galima atsiskaitinėti už mokamus objektus ir turėti savo asmeninėms išlaidoms. Užsienyje galima naudoti atsiskaitymams banko korteles, tačiau norime atkreipti dėmesį, kad ne visuose objektuose priimamos banko korteles, tuomet reikalingi grynai pinigai vietine valiuta. Smulkesnė informacija apie reikiamas valiutas nurodyta kelionės atmintinėse bei prie kiekvienos kelionės programos aprašymo.

Vanduo

Visose šalyse nerekomenduojama gerti vandens iš čiaupo. Bakterijomis užterštas ar stipriai chloruotas vanduo gali pakenkti sveikatai, sukelti žarnyno negalavimus.

Elektros srovė

Pietų šalių viešbučiuose pasitaiko elektros srovės tiekimo sutrikimų. Ne visur vienoda elektros srovės įtampa (125 V arba 220 V), todėl visada atkreipkite dėmesį į instrukciją vonios kambariuose. Kai kuriuose viešbučiuose elektros lizdai yra kitokios formos nei Lietuvoje. Todėl, naudojantis savais elektros prietaisais, reikia turėti „tarpininką“ (adapterį). Kartais viešbučiuose tokį prietaisą galima išsinuomoti. Įsigiję „tarpininką“ prieš išvažiuodami į kelionę, nesusidursite su galimais nepatogumais.

Nuorodos

Prieš išvykstant į kelionę patariame atidžiai išstudijuoti Valstybinės vartotojų teisių apsaugos tarnybos turistams skirtą informaciją interneto svetainėje <http://www.vvtat.lt> Papildomos informacijos apie išvykimo į užsienį sąlygas galite gauti paskambinę į Valstybės sienos apsaugos tarnybą (prie LR vidaus reikalų ministerijos) tel. 8 5 2719305 arba

<http://www.pasienis.lt/>

Svarbios informacijos apie šalį, į kurią ketinate vykti, taip pat galite rasti Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos interneto svetainėje <http://www.urm.lt>

Ginčų sprendimas

Ginčai dėl Organizuotos turistinės kelionės sutarties netinkamo vykdymo ar nevykdymo ne teisme nagrinėjami Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo nustatyta tvarka Valstybinėje vartotojų teisių apsaugos tarnyboje, adresu Vilniaus g. 25, LT-01402 Vilnius, el. p. tarnyba@vvtat.lt, faks. (8 5) 279 1466, interneto svetainė www.vvtat.lt.

Elektroniniu būdu prašymą galima pateikti per EGS platformą <http://ec.europa.eu/odr/>

Kelionių organizatorius UAB „TOPTURAS“

A. Jakšto g. 13, LT-01105 Vilnius

Tel. (8 620) 75224